

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 226/2567

พนักงานอัยการจังหวัดอุดรธานีโจทก์ นาย จ.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 47, ป.วิ.อ. มาตรา 200, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีอาญาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 7, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 8, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 66, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 97, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/1, ป.อ. มาตรา 83, ป.ยาเสพติด มาตรา 90, ป.ยาเสพติด มาตรา 145, ป.อ. มาตรา 92, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, ป.วิ.อ. มาตรา 198, ป.วิ.อ. มาตรา 201

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก 6 ปี 10 เดือน ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 3099/2559 ของศาลจังหวัดเลย จำเลยจึงเป็นผู้ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีดังกล่าวอยู่ในเรือนจำกลางอุดรธานี เรือนจำกลางอุดรธานีจึงเป็นภูมิลำเนาของจำเลยในช่วงระยะเวลาที่จำเลยถูกจำคุกในคดีดังกล่าว ไม่ใช่ที่อยู่ตามฟ้อง เมื่อศาลชั้นต้นส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยไปยังที่อยู่ของจำเลยตามฟ้อง จึงไม่ใช่ภูมิลำเนาของจำเลยตาม ป.พ.พ. มาตรา 47 ที่บัญญัติว่า ภูมิลำเนาของผู้ที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาล หรือตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายได้แก่เรือนจำ หรือทัณฑสถานที่ถูกจำคุกอยู่จนกว่าจะได้รับการปล่อยตัว ศาลชั้นต้นต้องส่งสำเนาอุทธรณ์ของโจทก์เพื่อให้จำเลยแก่ไปที่เรือนจำกลางอุดรธานี หากใช้ส่งไปยังที่อยู่ตามฟ้อง ที่ศาลอุทธรณ์พิจารณาคดีโดยมิได้มีการส่งสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยเพื่อแก่นั้น เป็นการไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 200 ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีอาญาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 7, 8, 15, 66, 97, 100/1 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 และเพิ่มโทษจำเลยตามกฎหมาย จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้เพิ่มโทษ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดียาเสพติดพิพากษากลับว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 90, 145 วรรคสอง (2) ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 จำคุก 4 ปี และปรับ 300,000 บาท เพิ่มโทษหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 92 เป็นลงโทษจำคุก 5 ปี 4 เดือน และปรับ 400,000 บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 หากต้องกักขังแทนค่าปรับให้กักขังเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า กระบวนพิจารณาของศาลอุทธรณ์เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยจำเลยฎีกาว่าไม่เคยได้รับสำเนาอุทธรณ์ของโจทก์เพราะเจ้าพนักงานส่งหมายไปที่ภูมิลำเนาของจำเลยตามฟ้อง ทั้ง ๆ ที่จำเลยถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำ ทำให้จำเลยเสียสิทธิในการทำคำแก้อุทธรณ์ตามกฎหมาย เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 198 บัญญัติว่า การยื่นอุทธรณ์ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้น มาตรา 200 บัญญัติว่า ให้ศาลส่งสำเนาอุทธรณ์ให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งแก่ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาอุทธรณ์ และ มาตรา 201 บัญญัติว่า เมื่อศาลส่งสำเนาอุทธรณ์แก่

อีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้เพราะหาตัวไม่พบ หรือหลบหนี หรือจงใจไม่รับสำเนาอุทธรณ์ หรือได้รับแก้
อุทธรณ์แล้ว หรือพ้นกำหนดแก้อุทธรณ์แล้ว ให้ศาลรีบส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์เพื่อทำ
การพิจารณาพิพากษาต่อไป เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง เมื่อวันที่
15 กุมภาพันธ์ 2564 และในวันเดียวกันศาลชั้นต้นได้ออกหมายปล่อยจำเลยโดยระบุหมายเหตุ ว่า
"ปล่อยเฉพาะคดีนี้" โจทก์ได้ขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ ถึงวันที่ 24 พฤษภาคม 2564 คดีนี้จึงยัง
ไม่ถึงที่สุด ฎีกลำเนาของจำเลยจึงถือตามฟ้องของโจทก์ แต่โจทก์ได้บรรยายฟ้องว่า เมื่อวันที่ 26
สิงหาคม 2559 จำเลยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก 6 ปี 10 เดือน ฐานร่วมกันมีเม
แอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 3099/2559 ของ
ศาลจังหวัดเลย จำเลยได้รับอนุมัติพักการลงโทษโดยจะพ้นโทษในคดีดังกล่าววันที่ 24 ตุลาคม
2564 ระหว่างพักการลงโทษจำเลยกลับมาก่อทำความผิดอีกขอให้เพิ่มโทษ ประกอบกับ
หนังสือสำคัญการพักโทษ จำเลยได้พักการลงโทษเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2562 แต่จำเลยมา
กระทำความผิดคดีนี้เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2563 และตามหนังสือเรือนจำกลางอุดรธานี เลขที่
3016/2564 ออกให้เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565 ว่า จำเลยถูกตัดสิทธิจำคุก 581 วัน เริ่มจำคุกตั้งแต
วันที่ 7 พฤษภาคม 2563 ตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด คดีอาญาหมายเลขแดงที่ 3099/2559
บัดนี้จำเลยได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกา (ลดโทษ ปล่อยตัว) พ.ศ. 2564
มาตรา 9, 7 ตั้งแต่วันที่ 9 ธันวาคม 2564 ดังนั้น จำเลยจึงเป็นผู้ที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุด
ของศาลในคดีดังกล่าวอยู่ในเรือนจำกลางอุดรธานี เรือนจำกลางอุดรธานีจึงเป็นฎีกลำเนาของ
จำเลยในช่วงระยะเวลาที่จำเลยถูกจำคุกในคดีดังกล่าว มีใช้ที่อยู่ตามฟ้อง เมื่อศาลชั้นต้นส่งหมาย
นัดและสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยไปที่บ้านเลขที่ 227 อันเป็นที่อยู่ของจำเลยตามฟ้อง จึงมิใช่
ฎีกลำเนาของจำเลยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 47 ที่บัญญัติว่า "ฎีกลำเนาของ
ผู้ที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลหรือตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่ เรือนจำ
หรือทัณฑสถานที่ถูกจำคุกอยู่ จนกว่าจะได้รับการปล่อยตัว" ดังนั้น จึงมิใช่กรณีส่งสำเนาอุทธรณ์ให้
จำเลยไม่ได้เพราะหาตัวไม่พบ หรือหลบหนี หรือจงใจไม่รับสำเนาอุทธรณ์ ที่ศาลชั้นต้นจะส่ง
สำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาได้เลย โดยไม่ต้องส่งสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยก่อนตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 201 เมื่อการส่งสำเนาอุทธรณ์ไม่ได้นั้นเกิดจาก
ความบกพร่องเนื่องจากการส่งหมายไม่ตรงตามฎีกลำเนาของจำเลยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ถือ
ไม่ได้ว่าเป็นเพราะหาตัวจำเลยไม่พบ หรือจำเลยหลบหนี การส่งสำเนาอุทธรณ์จึงไม่ชอบด้วย
มาตรา 201 ดังกล่าว ศาลชั้นต้นต้องส่งสำเนาอุทธรณ์ของโจทก์ให้จำเลยแก่ไปที่เรือนจำกลาง
อุดรธานีอันเป็นฎีกลำเนาของจำเลยในช่วงเวลานั้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา
47 หากใช้ส่งไปยังที่อยู่ของจำเลยตามคำฟ้อง แม้ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งให้ปิดหมายก็เป็นคำสั่งที่
เกินเลยไม่เป็นผลให้การส่งสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยแก่เป็นไปโดยชอบ และถือไม่ได้ว่าการส่งสำเนา
อุทธรณ์ของโจทก์โดยวิธีปิดหมาย ณ ฎีกลำเนาของจำเลยเป็นเพราะหาตัวจำเลยไม่พบ
หรือหลบหนี หรือจงใจไม่รับสำเนาอุทธรณ์ดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
อาญา มาตรา 201 ที่ศาลอุทธรณ์พิจารณาคดีโดยมิได้มีการส่งสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยเพื่อแก่นั้น
ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 200 ประกอบพระราชบัญญัติวิธี
พิจารณาคดีอาญาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3 ฎีกาของจำเลยฟังขึ้น พิพากษายกคำพิพากษา
ศาลอุทธรณ์ ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการในเรื่องส่งสำเนาอุทธรณ์ให้จำเลยแก่ แล้วส่งสำนวนให้
ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

พรหมมาศ ภู่อเส · กมล คำเพ็ญ · นนท ชัยปกรณ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://www.thaideka.online/deka/226/2567>